

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải Đệ Tử Quy

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh Cư sĩ

Bài 112

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta đang học chánh văn 7-1 “Cha mẹ bệnh nếm thuốc trước” (Nguyên văn “Thân hữu tật được tiên thường”). Chánh văn này có hai ý ạ:

- 1. Trị bệnh cho cha mẹ thế nào?*
- 2. Trị “Mệnh” cho cha mẹ thế nào?*

Vì bác sĩ thì chỉ chữa được bệnh, mà không chữa được mệnh. Cho nên muốn trị mệnh cho cha mẹ thì phải bố thí vô úy. Chúng ta đã nghe câu chuyện của Tiến sĩ Thái kể về việc ông Tiến sĩ Thái bị bệnh nặng khó qua khỏi. Bác sĩ cũng bảo rằng “Gia đình nên chuẩn bị sẵn để lo hậu sự cho cụ đi ạ”. Tiến sĩ Thái đã trị mệnh cho ông nội bằng cách giúp người nghèo, cúng dường vào việc hoằng dương văn hóa truyền thống thì cuối cùng ông Tiến sĩ Thái đã khỏi bệnh.

Vâng ạ. Hôm nay, chúng ta sẽ tiếp tục nghe Tiến sĩ Thái giảng.

Chánh văn 7.2 "Cha mẹ bệnh, nếm thuốc trước."

Ngoài việc trị bệnh cho cha mẹ, còn phải trị mệnh cho họ nữa,

[Mà thành công, đấy ạ. Chứ không phải không thành công. Bởi vì bạn phải hiểu là khi cái tâm này mình chuyển, mà mình thật sự làm các công việc phúc thiện một cách thật lòng thì đất trời còn cảm ứng.

Hôm trước vừa kể với các bạn cái câu chuyện về Lý Trung đấy ạ. Khi ông thực hiện “Hạnh hiếu” đấy, thì đến khi động đất thì cái tâm chấn

của động đất đến nhà ông nó chẽ ra thành hai ngách, nó đi sang thành hai đường.

Sao lại không chuyển được mệnh? Viên Liễu Phàm, đáng nhẽ ông 53 tuổi thì ông chết vậy mà cuối cùng ông đến 74 tuổi cơ mà. Cho nên đây là một cái bài học để cho chúng ta noi gương đấy mà làm theo. Chúng ta sẽ tiếp tục.]

Lúc một người bổ thí vô úy càng nhiều thì thân thể mới có thể càng mạnh khỏe.

[Cho nên lần này bệnh dịch thì chúng ta sẽ tiếp tục phóng sinh. Chúng ta chuyển sang...]

Chánh văn 7.2: “Ngày đêm hầu, không rời bước” (Nguyên văn “Trú dạ thị, bất ly sàng”)

Tiền sĩ Thái giảng tiếp:]

Đó là một kiểu tâm chí thành của người con hiếu được biểu hiện ra bằng hành vi. Đương nhiên, thân thể quý vị nếu như không khỏe lắm cũng không nên gắng sức quá. Lúc nên nghỉ ngơi thì nên nghỉ ngơi một lúc. Nhưng chỉ cần khi cha mẹ cần quý vị thì lập tức quý vị biết được là được rồi. Quý vị cũng có thể ngủ bên cạnh, rồi lấy một sợi dây cột lại. Chỉ cần cha mẹ quý vị khi kéo một cái là quý vị liền tỉnh dậy.

[Chứ không phải là ngày đêm hầu không rời bước tức là bạn ở bên cạnh bạn cứ thức suốt như thế này là cuối cùng đến lúc là bạn không ngủ được, hai ba hôm bạn ốm lẫn ùng ra, thế cuối cùng thì ai chăm bố mẹ? Cho nên thầy Thái bảo chỉ cần bạn nằm bên cạnh thôi, cha mẹ bạn có thể yếu không gọi được. Thì lúc đấy là, chỉ cần là buộc cái sợi dây, kéo kéo một cái là biết. Đây ạ.]

Ngoài ra thì lúc trước thì tôi cũng có lắp cái chuông cho cụ. Là đây, ví dụ như là con ở nhà dưới, mẹ với lại cô giúp việc ở nhà trên, ví dụ như thế. Hoặc con ở nhà trên, mẹ, cô giúp việc ở nhà dưới, nếu cần mẹ bấm. Nhưng mà cái trí tuệ của cụ bị Alzheimer không nhớ được.

Thế thì đây thầy Thái nói:] Nếu mà bị bệnh đây thì quý vị cũng có thể ngủ bên cạnh rồi lấy một sợi dây cột lại, chỉ cần cha mẹ quý vị khi cần kéo một cái quý vị liền tỉnh dậy. Chúng ta nên hiểu được sự biến thông. Quý vị không nên nói Hán Văn Đế cũng không ngủ, ta cũng nên học tập. Không cần phải như vậy.

[Tại sao phần đông chúng ta phước không đến mà chỉ có họa? Vì bạn toàn đi ngược với Đệ Tử Quy, Đệ Tử Quy dạy bạn là “Cha mẹ bệnh, ném thuốc trước, ngày đêm hầu không rời bước”. Nhưng mà các bạn thì sao ạ?

Các bạn sẵn sàng bỏ cha mẹ mình mà, đưa vào Viện Dưỡng Lão đường là nhanh nhất. Còn đối với con chó, con mèo hay con chim, con cá thì bạn còn phải chăm sóc.

Tôi vừa nói với các bạn Tiến sĩ Thái nói khi trị bệnh thì phải hiểu cha mẹ mình, cái tâm sự này cần cái gì, cái mong muốn cái gì. Thậm chí là một người bác sỹ ở bệnh viện Vũ Hán đã đẩy một cụ ông đi ra ngoài để ngắm hoàng hôn cơ mà.

Bây giờ, tôi sẽ chia sẻ với các bạn một cái bài hôm trước mà đã nói.:

***Cụ già đơn độc ra đi ở viện dưỡng lão để lại bài thơ
khiến bao nhiêu người rơi nước mắt***

Có một ông lão già nua ốm yếu đơn độc trong viện dưỡng lão của Australia, chẳng ai để ý tới ông già ốm yếu và phiền phức này. Rồi một ngày ông ra đi, người ta tìm thấy một tấm giấy nhàu nát và quý giá. [Đấy ạ, bố mình ra đi có ai cần biết đâu]

Trên đó là một bài thơ tự sự về cuộc đời của Ông Mark Fiser đã trải qua, chỉ trong vài dòng ngắn ngủi, ông đã ghi lại được câu chuyện của cả cuộc đời mình, từ khi sinh ra, trưởng thành cho đến khi già yếu và trở nên cô độc.

Bài thơ chạm tới trái tim của bất kỳ người đọc nào, bởi bao nỗi cay đắng, ngọt bùi mà ông trải qua, cũng là điều mà mỗi chúng ta phải trải nghiệm, chúng ta sẽ đều lặng khóc không hấn chỉ cho ông già mà cho chính mình.

[Các bạn ở đây có những bạn có tuổi các bạn lưu ý nhớ. Các bạn hãy nghĩ đến rồi các bạn sẽ đến một ngày như thế này và các bạn sẽ tổng kết lại cuộc đời của mình. Tôi mong rằng các bạn sẽ không bị vướng vào những cảnh như cụ già Viện Dưỡng lão đường này. Nhưng các bạn sẽ thấy ông ý đã cô đọng lại toàn bộ cuộc đời của ông ý, xem có giống chúng ta không?]

“Bài thơ nhanh chóng trở thành một hiện tượng toàn cầu không phải bởi nghệ thuật ngôn từ, mà cốt là vì trái tim của ông lão ngoài 80 gửi gắm trong từng con chữ, từng câu thơ.

ÔNG GIÀ GÀN DỞ

*Cô thấy gì hồi cô y tá?
Cô nghĩ gì khi nhìn thấy tôi,
Một ông già gàn dở chẳng còn sáng suốt,
Cùng thói quen lảm cẩm và đôi mắt hướng về xa xôi?*

*Luôn rơi vãi thức ăn và chẳng bao giờ thêm nói,
Để cô phải lớn tiếng kêu than: "Ông hãy cố một lần".
Cũng chẳng quan tâm tới những việc cô làm,
Còn thường xuyên đánh mất chiếc giày hay chiếc tất.*

*Không quan tâm để mặc việc cô làm;
Từ tám tám đến bốn ăn, ngày này qua ngày khác;
Đó phải là điều mà cô nghĩ hay không?
Đó phải là điều mà cô thấy hay không?*

*Xin hãy mở mắt ra nhìn tôi, cô gái trẻ;
Tôi sẽ kể cô nghe câu chuyện cuộc đời mình:
Thuở lên mười tôi cũng có mẹ có cha;
Có anh chị em yêu thương luôn bên cạnh;*

*Rồi mười sáu tuổi với đôi chân có cánh;
Mơ mộng một tình yêu đẹp để cho cuộc đời;
Chú rể hai mươi cùng trái tim cháy bỏng;
Vẫn còn nhớ lời nguyện thề tôi đã giữ bao năm;*

*Khi hai năm tôi được làm cha đứa trẻ;
Trách nhiệm đầy mình để dạy dỗ con tôi;
Và giữ một mái ấm gia đình luôn hạnh phúc.
Tuổi ba mươi với sức trai bùng cháy;*

*Chở che gia đình gần bốn mươi năm;
Tuổi bốn mươi đàn con đã trưởng thành;
Và chúng lại bay xa nơi tổ ấm;
May vẫn còn có người vợ thân thương.*

*Tới năm mươi lần nữa lũ trẻ lại trở về;
Một lần nữa tôi lại thấy tình yêu nơi đàn cháu nhỏ;
Nhưng những ngày tối đen đã vội vàng ập xuống;
Vợ thân yêu của tôi đã vội vã qua đời”.*

[Bạn phải nghĩ đến không phải bây giờ bạn còn có cả hai người, thì bạn cứ bình tĩnh hưởng thụ cuộc sống, mà không hề nghĩ đến rằng nếu như bạn không chịu dạy cho con cái thì đến lúc một người ra đi thì làm sao ạ?

*“Nhưng những ngày tối đen đã vội vàng ập xuống;
Vợ thân yêu của tôi đã vội vã qua đời.
Nhìn vào tương lai tôi rùng mình sợ hãi;
Những đứa trẻ tôi nuôi chẳng thể của riêng mình”.*

Cho nên ngày xưa tôi vẫn thấy cụ ông tôi cứ nhắc mẹ tôi mãi một câu này mà tôi cứ nghe được: "Sinh ra đây, nuôi dạy đây, nhưng không coi là của mình". Và khi bạn đã xác định điều đây rồi, xác định đến mức cao nhất rồi thì chúng nó có hiếu, chúng nó có phước. Còn nếu không tôi đã không coi là của riêng mình rồi, tôi đã chấp nhận cái sự thật này rồi vì cuộc đời rồi sẽ đến như vậy. Tôi sẽ không đau khổ, đây là vận duyên buông xuống.]

*“Giờ tôi đã là một ông già của tự nhiên tàn khóc;
Tuổi già đến quá nhanh như một trò đùa;
Thân xác cũng suy tàn, sức sống cũng ra đi”.*

[Cho nên các bạn 60 tuổi đừng phàn nàn rằng tại sao bây giờ sức khỏe mình yếu? Vì bộ máy này nó đã đến lúc trung tu rồi, rồi đại tu, rồi đến lúc cát bụi phải trở về với cát bụi thôi. Nếu bạn không quyết tâm tu tập thì bạn chết không có để, gọi là không có “Thiện chung”, bạn cũng không thể vãng sinh được Tây Phương Cực Lạc.]

*“Nhưng nằm đó một trái tim trong đá lạnh;
Một thanh niên trai tráng trong thân xác già nua,
Một lần nữa sự sống trong tôi lại bùng lên mạnh mẽ;
Tôi nhớ lại những niềm vui và cả những nỗi đau buồn;
Tôi đang yêu, đang sống, cuộc sống lại bắt đầu;*

*Tôi nghĩ tới đời người ngắn ngủi và qua nhanh;
Chấp nhận sự thật rằng chẳng có gì vĩnh cửu;
Vạy người ơi xin đôi mắt hãy mở ra,*

Và nhìn này một ông già không gàn dở;
Lại gần đây và hãy nhìn tôi”.

[Cuối cùng thì sao ạ? Khi ông bỏ cái Viện Dưỡng Lão đường ở Úc ra đi thì ông đã chết. Và khi ông chết thì đây như đầu tiên đã giới thiệu với các bạn người ta tìm thấy trong túi áo của ông một tờ giấy nhàu nát, vàng ố có ghi lại cái bài thơ này.]

“Có lẽ người già luôn có những điều bí ẩn. Sự trải nghiệm cuộc đời đã khiến họ hiểu được lẽ vô thường và sự sống sẽ luôn tái sinh”.

[Nhưng tôi thật sự chúc mừng cho cụ già này, bởi vì trong tất cả những cái đau buồn đấy, cuối cùng thì cụ sao ạ? Đây bạn hãy nhìn nhé:

“Một lần nữa sự sống trong tôi lại bùng lên mạnh mẽ”;

Chứ không còn là một cái trái tim trong đá lạnh nữa.]

“Tôi nhớ lại những niềm vui và cả những nỗi đau buồn;
Tôi đang yêu, đang sống, cuộc sống lại bắt đầu;
Tôi nghĩ tới đời người thật ngắn ngủi và qua nhanh;
Chấp nhận sự thật rằng chẳng có gì vĩnh cửu”;

[Bắt đầu buông được xuống.]

“Vậy người ơi xin đôi mắt hãy mở ra,
Và nhìn này một ông già không gàn dở;
Lại gần đây và xin hãy nhìn tôi.

Bài thơ mộc mạc giản dị. Những tự sự chân thành về cuộc đời con người của ông lão cô đơn đã lấy đi bao nhiêu nước mắt của mọi người”.

[Có con không? Có con. Có cháu không? Có cháu, đầy đủ hết. Cuối cùng trở thành ông lão cô đơn.]

“Người ta như thức tỉnh và thấy rằng cuộc đời này thật là ngắn ngủi. Thế nên hãy dành cho cuộc sống nhiều tình yêu thương để những giá trị tốt đẹp còn mãi mãi”. (Thiên Cẩm)

[Hãy nhớ đến rằng nếu bạn không quyết tâm vượt luân hồi, bạn không thể buông xuống vạn duyên, thì bạn hãy nhớ cái cảnh của ông già kia, mà tôi vừa đọc lại, ông đã ôn lại hết. Và cuối cùng thì chúc mừng ông cũng đã buông xuống được.]

Chúng ta đã nghe bài về nghịch cảnh rồi, chúng ta sẽ nghe một cái bài về thuận cảnh, để bạn học tập xem khi cha mẹ ốm thì chúng ta nên làm thế nào. Một câu chuyện trong “An Sĩ Toàn Thư”:

“Thôi Miện từ nhỏ hết sức hiếu thuận, cha ông qua đời từ khi ông còn tám bé, mẹ ông vì quá đau lòng khóc lóc đến nổi mù cả hai mắt. Thôi Miện bán cả ruộng vườn đi khắp nơi tìm thầy hay thuốc tốt về để chữa trị cho mẹ, nhưng danh y được mời đến đều lắc đầu, bó tay không chữa được”.

[Đấy ạ, bạn thử hỏi lại bạn xem nếu bạn học hiếu rồi, liệu bạn có dám là bán nhà, bán cửa đi để lo thuốc cho cha mẹ không? Đấy ạ. Lần trước tôi có chia sẻ với bạn là: Qua cái cảnh mà Cụ ốm thì tôi có nói với các con tôi là như thế này:

- Bây giờ nếu như mà cha mẹ ốm không phải một ngày, mà cha mẹ ốm lâu thì các con làm thế nào?

Bởi vì ốm một ngày, một tháng, dễ, vẫn có thể nghỉ phép để trông. Các bạn đã thấy có những cụ bị Alzheimer nằm đến năm bảy năm cho đến mười năm. Tôi hỏi Cư sĩ Trung như thế, thì Cư sĩ Trung trả lời tôi là, lúc đầu thì nói là:

- Con sẽ nghỉ phép, con sẽ nghỉ bù.

Bảo:

- Ủ, thế bây giờ hết phép, hết bù rồi bố mẹ vẫn cứ ốm thì con làm thế nào?

Thế anh ấy bảo là:

- Con sẽ xin nghỉ việc để chăm bố mẹ.

Ủ, về lý, tôi bảo:

- Bây giờ nếu nghỉ việc thì lấy gì ra mà sống? Mà nuôi vợ nuôi con?

Thì đến lúc đấy bắt đầu là bí. Thì Anh ấy bảo là:

- Vậy thì con sẽ bán căn hộ 1108 đi để chăm bố mẹ.

Tôi bảo:

- Đây là căn hộ 1108 vốn của bố mẹ, nhưng giả sử như nếu như con không có cái căn hộ 1108 ấy thì con làm thế nào?

Thì cuối cùng anh ấy bảo:

- Vậy thì con bán cái nhà con đang ở đi?

Bảo:

- Thế thì vậy ở đâu?

Anh ấy bảo là:

- Vậy thì con sẽ đi thuê.

Tôi bảo:

- Được! Đã nghĩ đến đây là được, là bởi vì sao? Bởi vì còn người thì còn của, mà còn phước thì còn ra tiền. Chỉ sợ hết phước thì mười cái nhà cũng mất.

Đó ạ, cho nên đây bạn nghe thấy đây:

«Thôi Miện bán cả ruộng vườn đi khắp nơi tìm thầy hay thuốc tốt về chữa trị cho mẹ. Nhưng các danh y được mời đến đều lắc đầu bó tay không chữa được».

Lần trước khi đưa mẹ tôi về nhà, từ bệnh viện về nhà cũng thế. Nói thật với các bạn là một cô giúp việc ấy là 12 triệu một tháng, chưa kể ăn ở tại nhà mình. Tiền tập phục hồi chức năng thì khoảng 10 triệu một tháng. Ngoài ra thì một số các chi phí về thuốc men khác, rồi là các thứ khác nữa thì cũng tầm khoảng 30 triệu một tháng. Thế thì anh chị em cũng có ngồi với nhau và có nói với nhau rằng là:

- Vậy nếu như mà không còn tiền nữa thì liệu rằng là tính làm sao đây?

Tôi bảo:

- Chả sợ, các con đều có một hai nhà, vậy sao không bán đi để mà có thể lo cho mẹ được.

Thế là tất cả anh em đều thống nhất điều đấy, đây là một cái điều mà tôi cho rằng là cụ lúc trẻ có tu phước rồi cho nên lúc già có phước.

Chúng ta sẽ tiếp tục:]

“Từ khi mẹ trở nên mù lòa, mỗi ngày Thôi Miện đều lo phụng dưỡng hết lòng, chí thành cung kính, chăm lo tất cả mọi vấn đề sinh hoạt hàng ngày của mẹ, lúc nào cũng nghiêm cẩn hết mực, không bao giờ thay đổi.

Từ những thứ như y phục, đồ ăn, thức uống và tất cả mọi nhu cầu thiết yếu trong đời sống hàng ngày của mẹ, Thôi Miện đều tùy theo thời tiết trong năm mà thay đổi sao cho thích hợp, lúc nào cũng làm cho mẹ cảm thấy vui vẻ, thoải mái, không thiếu thốn thứ gì. Những ngày thời tiết tốt đẹp, Thôi Miện dìu mẹ ra ngoài, đi hóng mát, hít thở không khí trong lành của trời đất, tận hưởng những làn gió mát thoang thoang hương thơm của mạ non”.

[Lần trước khi tôi đọc đến đây tôi cũng cảm thấy là mình có lỗi với mẫu thân, là khi Mẫu thân đòi đi chơi sao mình không chịu đưa đi nhỉ? Tôi nghĩ tôi quán xét mãi bởi vì Thôi Miện còn làm được như thế cơ mà. Sau đấy thì tôi bắt đầu tôi nghĩ lại là: Nhưng mà có một điểm khác. Tức là mẫu thân của mình thì lại bị cái bệnh nó gọi là gần như là trầm cảm, nên các bạn đã từng giúp tôi chăm sóc Mẫu thân các bạn biết đấy ạ. Đặc biệt Cư sĩ Yên ạ. Cụ suốt ngày đòi đi chơi, thậm chí là nhiều khi mưa cụ cũng đòi đi, nắng chang chang cụ cũng đòi đi, vậy thì không được.

Từ lúc ấy bắt đầu tôi mới yên tâm. Tức là thỉnh thoảng đưa mẹ đi ra ngoài đi dạo, có, nhưng không phải là thỏa mãn tất cả mọi cái yêu cầu vì tùy từng con người, và tùy từng thể trạng rồi bệnh trạng của từng người.

Đấy nhớ, bạn thấy nhớ:]

Một là: Bán nhà, ruộng vườn đi để lo chữa trị thuốc cho mẹ.

Hai là: Phụng dưỡng hết lòng, chí thành cung kính, chăm lo tất cả các cái vấn đề về sinh hoạt hàng ngày của mẹ, lúc nào cũng nghiêm cẩn hết mực, không bao giờ thay đổi. [Đó ạ.]

Thứ ba là: Những khi mà thời tiết mà tốt đẹp thì dìu mẹ ra ngoài để đi chơi. [Đó!]

“Tuy hai mắt của Mẫu thân đã mù không thể thưởng thức được phong cảnh đẹp như trong tranh của làng quê yên bình, nhưng Thôi Miện đi bên cạnh miêu tả cảnh vật bên ngoài cho mẹ nghe, làm cho mẹ ông cũng có cảm giác như đang được tận mắt thưởng thức. Mỗi ngày, trước khi đi ngủ, Thôi Miện luôn giành thời gian kể cho mẹ nghe những việc xảy

ra trong ngày, để bà không có cảm giác tách biệt với mọi sinh hoạt xã hội”.

[Ngày nay thì sao ạ? Lần trước chia sẻ với bạn về cái câu chuyện của cái cô nhà báo ý, mà khi cô ấy sống ở cái căn phố mà giành cho người già ở bên Pháp ấy, thì khi cô ấy thấy cảnh các cụ già cô đơn như thế thì cô rất là thông cảm, thế nhưng mà cô ấy nói sao ạ? Ngay ở Việt Nam bây giờ, không phải đến Viện Dưỡng Lão Đường, mà người già bị cô đơn ngay chính trong ngôi nhà của họ. Không ai hỏi chuyện, không ai nói một câu, chỉ có cơm hai bữa là xong, mà nếu có nói chuyện thì rất khó chịu. Ở đây thì sao ạ?]

“Mỗi ngày trước khi đi ngủ, Thôi Miện luôn giành thời gian kể cho mẹ nghe những sinh hoạt trong ngày để bà không có cảm giác là cách biệt với mọi sinh hoạt của xã hội.

Về sau Thôi Miện làm quan ngày càng thăng tiến, xong lúc nào cũng vẫn giữ hết mực cung kính đối với mẹ già, luôn tự mình chăm sóc, phục dịch mọi sinh hoạt hàng ngày chứ không bao giờ để cho gia nhân làm thay”.

[Đấy, ông làm quan to như thế rồi, mà ông luôn luôn tự mình chăm sóc phục dịch mọi sinh hoạt hàng ngày cho mẹ, chứ không để cho gia nhân làm thay. Cho nên phước báu của ông là gì? Là ông làm quan ngày một thăng tiến. Còn mình thì không đẩy bố mẹ vào Viện Dưỡng Lão Đường cũng là may rồi! Ở nhà thì sao? Cha mẹ ốm thì để đấy cho một người giúp việc, cũng là hiếu lắm rồi đấy, thế là cho là tốt lắm rồi đấy. Chứ không nghĩ đến rằng là phải “Luôn tự mình chăm sóc phục dịch mọi sinh hoạt hàng ngày chứ không bao giờ để cho gia nhân làm thay”.

Ở đây một số bạn đã giúp tôi chăm sóc cụ, thì phải nói là chị dâu tôi rất khâm phục, bảo:

- Tất cả các đồng tu ở Đạo tràng của em đến, không có một người nào lại bảo là sợ phân hay sợ nước tiểu cả, đều là trực tiếp tay làm cho cụ.

Mà tôi cũng thế. Cho nên cái cô giúp việc ở nhà tôi cô ấy cũng phục lẫn luôn! Cô bảo:

- Em đi rất nhiều nhà, nhưng phần lớn con cái không bao giờ thò tay vào những việc đấy, nhưng mà ở đây thì em thấy các anh các chị đều coi

như là sấm sấn vào làm hết, từ làm vệ sinh cho cụ, rồi từ cụ đi đại tiện, tiểu tiện là chùi, là rửa, là lau, làm được hết.

Chính đây cũng là một cái điều mà anh chị em tôi cảm thấy rằng là cô ấy không bắt nạt được mình. Đây ạ! Cho nên tôi tin là các bạn ở trong đạo tràng của chúng ta, với mẫu thân của tôi các bạn còn giúp được như thế, thì đối với cha mẹ của các bạn thì tôi tin là các bạn sẽ làm được tất cả những việc này, chứ không cần phải là cho người giúp việc làm thay.

Chúng ta tiếp tục:]

“Ngoài ra ông còn tự tay trồng rất nhiều loại cây ăn trái trong vườn nhà mình như đào, mận, quýt, do đó mà suốt bốn mùa trong năm, lúc nào cũng có trái cây ngon ngọt để dâng mẹ”.

[Đây ạ, điều này thì tôi chả làm được vì cái vườn nhà tôi nó cứ khô héo suốt.]

“Sau khi mẹ già trăm tuổi, Thôi Miện lại phát tâm ăn chay trường, tụng kinh, niệm Phật, hồi hướng phước lành cầu cho Mẫu Thân được vãng sinh về Tịnh Độ. Bởi suốt một đời, Thôi Miện luôn nêu cao tám gương hiếu hạnh, nên con cháu của ông cũng đều rèn luyện nhân cách hơn người”. [Đây chính là dạy con bằng “Thân giáo”]

Thôi Miện làm quan đến chức Trung Thư Thị Lang, [Trung Thư Thị Lang này đã đến Tế tướng chưa ạ? À, là tương đương Thứ Trưởng, vâng ạ,] con trai thì được làm đến Hữu Phủ, là một trong những Danh tướng thời bấy giờ. (Trích: Đức Dục Cổ Giám)

[Đây là một tám gương hiếu thuận, cho nên tại sao mà thời ngày xưa thì lại những cái tai nạn, họa hại nó ít thế? Còn thời ngày nay của chúng ta thì tai nạn, họa hại cứ đến âm âm. Bởi vì như Hoà Thượng nói, là cái gốc của Đạo đức, cái gốc của Nho giáo thì đã bị mất đi cách đây hai trăm năm rồi, do Từ Hi Thái Hậu phế bỏ. Vậy thì bây giờ trong cộng nghiệp thì có biệt nghiệp, các bạn đã được gặp Đạo Thánh hiền, thì các bạn phải nỗ lực, cố gắng.]

Câu chuyện thứ hai

“Thiền sư Tông Trách sống vào đời Tống, người Tùng Dương tỉnh Hồ Bắc, từ nhỏ đã sớm mồ côi cha, Mẹ thầy là Trần Thị hiền lương đưa thầy về nương náu với người cậu, nuôi dưỡng lớn khôn.

Thuở thiếu thời thầy thông suốt sách Nho, đọc hiểu khắp sách vở thế gian. Năm 29 tuổi, Thầy nhận ra được sự vô thường của kiếp người, liền lập chí nghiên cứu và thực hành Phật pháp. Từ đó tìm đến Thiền sư Viên Thông Pháp Tú ở chùa Trường Lô thuộc Trân Châu để xin xuất gia tu học, tham cứu thông suốt nghĩa lý huyền diệu, thấy rõ tông yếu.

Sau đó thầy nghĩ đến ân sâu nuôi dưỡng dạy dỗ của mẹ, muốn tìm cách báo đáp, liền đón mẹ về ở, cùng ở trong chùa, sửa dọn một căn phòng để bà ở phía Đông Phương Trượng, sớm chiều đều sang hầu hạ, phụng dưỡng mẹ”.

[Trường hợp này là giống ai hả các bạn, bạn nào biết không ạ? Trường hợp này là giống ai ạ? Đúng rồi ạ. Lão Hòa Thượng Hải Hiền ạ! Vâng ạ, mà đây là mồ côi cha đấy ạ, mẹ thì là đưa Thầy về để nương náu với người cậu để nuôi dưỡng lớn khôn rồi, vậy mà đến khi học đạo rồi thì quyết tâm đưa mẹ về, dù có xuất gia đi tu cũng đưa mẹ về để phụng dưỡng.]

“Ngoài việc lo cung phụng về vật chất đầy đủ ra, thầy còn khẩn thiết khuyên nhủ hướng dẫn mẹ chuyên tâm niệm Phật cầu vãng sinh Tây phương Tịnh Độ. Mẹ thầy tin nhận lời thầy, hết lòng tu tập theo Pháp môn Tịnh Độ. Bảy năm sau, mẹ thầy an nhiên Vãng sinh trong tiếng niệm Phật.

Thiền sư còn có một chúc tác gọi là “Khuyến Hiếu Văn” lưu truyền hậu thế, [(khuyến người giữ Hạnh Hiếu)]. Toàn bộ bài văn có 120 thiên, 100 thiên đầu nói rõ cách phụng dưỡng cha mẹ bằng vật chất, 20 thiên sau thì hướng dẫn việc nên khuyên cha mẹ thực hành pháp môn Tịnh Độ, cầu được vãng sinh Tây Phương Cực Lạc. Cách báo hiếu trọn vẹn như Ngài dạy trong văn này chính là ý nghĩa báo hiếu mà tất cả những người con Phật phải noi theo”.

[Đó ạ. Còn nhà Nho thì dạy bạn 3 điều: Dưỡng phụ mẫu chi... chi gì ạ? Chi thân, mời Minh Anh ạ! Con nói to “Dưỡng phụ mẫu chi thân” Đúng! Là phụng dưỡng cho cái thân thể này của cha mẹ được luôn luôn mạnh khỏe. Vâng. Đúng rồi Dưỡng phụ mẫu chi Tâm, là làm sao cho cái tâm của cha mẹ lúc nào cũng an vui. Còn dưỡng phụ mẫu chi chí chính là nuôi dưỡng cho cha mẹ cái chí để vãng sinh Tịnh Độ đấy.

Chúng ta tiếp tục đến

Chánh văn 7.3: “Táng tam niên thường bi thiết” (Là “Tang ba năm thường thương nhớ”)

[Đây là chỉ cha mẹ đã qua đời rồi.]

Thứ nhất: Đối đãi với cha mẹ phải như thế nào?

“Táng tam niên”: Trong hiếu kinh có một đoạn giáo hóa rất quan trọng đề cập đến:

- Thứ nhất: Khi ở chung thì rất cung kính;
- Thứ hai: Khi nuôi nấng thì rất vui vẻ; *[Đây ạ, bạn xem bạn có cung kính không, có vui vẻ không ạ?]* Chúng ta dùng tâm cung kính, dùng tâm làm cho cha mẹ hoan hỷ để phụng dưỡng cha mẹ.
- Thứ ba: Khi bệnh hoạn thì rất lo lắng.
- Thứ tư: Khi tang sự thì rất thương xót. Lúc làm tang sự chúng ta nên cảm hoài ân đức của cha mẹ.
- Khi tế lễ thì rất trang nghiêm: Lúc tế lễ phải rất là nghiêm túc, trang trọng, không quên lời cha mẹ dạy dỗ. Đó là bổn phận một người con hiếu phải làm tròn.

Cho nên lúc tang lễ chúng ta nên làm cho nghiêm túc, trang trọng, không nên ồn ào, náo nhiệt.

[Đây ạ, thầy có dặn là “Không nên ồn ào náo nhiệt” bạn nhé. Không có thì chúng ta mà không học thì, phần lớn ý, là khi bắt đầu tang sự của cha mẹ là kèn trống là um hết cả lên, ò e í ỏi. Thì những cái này thì trong cái hỏi đáp trợ niệm lúc lâm chung chúng ta biết là hoàn toàn không nên làm. Cho nên thầy nói làm sao ạ?]

Không nên ồn ào, náo nhiệt. Có nơi tổ chức tang lễ còn mời cả đám người đến để khóc giùm, *[khóc thuê đây ạ]* như vậy có ý nghĩa gì không? Làm gì có ý nghĩa gì. Lễ ra ân đức của cha mẹ phải luôn luôn ghi nhớ trong lòng.

Hơn nữa Âu Dương Tu có một lời dạy rất hay “*Tế nhi phong bất như dưỡng chi bạc giã*” (Tức là “Cúng giỗ dù có hậu đến mấy cũng không bằng phụng dưỡng một cách đơn bạc”).

[Không có thì người xưa vẫn nói làm sao ạ? “Còn sống thì chẳng cho ăn, đến khi lúc chết thì làm văn tế ruồi”.]

Tế lễ có tốt đến mấy cũng không bằng lúc cha mẹ sinh tiền phụng dưỡng cho tốt càng có ý nghĩa hơn. Lúc sống không phụng dưỡng, lúc chết rồi lại bỏ tiền ra cho nhiều để cúng giỗ, đó thật là điên đảo quá rồi.

[Thậm chí là cúng giỗ thật nhiều để mong làm sao cha mẹ chết thì phù hộ cho mình, thế còn lúc sống thì bất hiếu.]

Cho nên chúng ta ngày nay, cha mẹ còn sống khỏe phải vô cùng trân trọng, trân quý phụng dưỡng cha mẹ cho tốt. Cha mẹ mất rồi chúng ta cũng cảm thấy được yên lòng, được an ủi vì chúng ta đã tận lực rồi.

Ngày xưa có một câu danh ngôn: “*Cây muốn lặng mà gió chẳng dừng, con muốn báo hiếu mà cha mẹ không đợi*”. Những tiếc nuối như vậy tuyệt đối không nên để xảy ra với bản thân chúng ta nữa.

[Cho nên tôi thấy tôi gặp Đạo thánh Hiền là quá may! Nhiều người gặp đạo Thánh hiền xong rồi cứ khóc suốt, là sao ạ? Vì quá ân hận là đối với cha mẹ không có hiếu mà hoàn toàn không biết là mình bất hiếu, cứ tưởng là mình tốt. Cho nên khi cha mẹ còn mà chúng ta gặp được đạo thanh hiền, chúng ta phải quay đầu ngay, để về sau những tiếc nuối như vậy tuyệt đối không nên xảy ra đối với bản thân chúng ta nữa.

Chúng ta vừa kết thúc ý thứ nhất: Đối đãi với cha mẹ phải như thế nào trong chánh văn 7.3. “*Tang ba năm thường thương nhớ*”. Ngày mai chúng ta sẽ học tiếp ý thứ 2 “*Khi cha mẹ qua đời thì báo hiếu thế nào?*”

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Hôm nay, là ngày mừng 8 tháng 3, tôi xin chúc cho tất cả những người con đều học được chánh văn này:

*“Cha mẹ bệnh nếm thuốc trước,
Ngày đêm hầu không rời bước,
Tang ba năm thường thương nhớ,
Không vui chơi, kiêng rượu thịt”.*

Bởi vì cả cuộc đời của cha mẹ bạn thì đây chính là lúc cha mẹ bạn không thể giúp được gì cho bạn nữa nên cũng là lúc cần bạn nhất; Nếu bạn làm được bạn sẽ thành tựu, gia đình bạn sẽ hạnh phúc, lớn hơn nữa là bạn sẽ ‘*Liễu sinh tử, thoát luân hồi*’. Bạn sẽ để lại cho các con, các cháu của bạn một dòng tộc trường tồn mãi mãi.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]
